

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Annotation: Rechtbank Utrecht 2005-12-22

Heerma van Voss, G.J.J.

Citation

Heerma van Voss, G. J. J. (2006). Annotation: Rechtbank Utrecht 2005-12-22. *Or Informatie*, 3, 47-47. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/14725>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/14725>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

OR kan naleving CAO niet afdwingen

De directie van NS Reizigers (NSR) heeft de OR gevraagd om advies uit te brengen over haar oorgenomen besluit om de voor- en natijd te wijzigen. Dit is de tijd waarin het rijdende personeel werkzaamheden moet uitvoeren voordat de eerste trein kan vertrekken respectievelijk bij de laatste trein van de dienst. Die gaat van twintig respectievelijk vijftien minuten als gevolg van automatisering (WiFi-systeem) naar tien en vijf minuten. En dat scheelt personeel op de schaal van een bedrijf als NSR. Ondanks bezwaren van de OR omdat het systeem nog niet volledig operationeel is, heeft de directie besloten de regeling in te voeren.

De OR is hiertegen niet in beroep gegaan. Per brief heeft de OR daarna van de directie geëist dat op de

Guus Heerma van Voss
is hoogleraar sociaal recht aan de
Universiteit Leiden

standplaatsen waar de dekking van het WiFi-systeem niet is gegarandeerd, de oude voor- en natijd worden gehandhaafd. NSR heeft dit van de hand gewezen. Wel werd in individuele gevallen extra voortijd toegewezen.

De OR vroeg vervolgens in kort geding om NSR te gebieden de oude voor- en natijd te handhaven op standplaatsen waar geen volledige WiFi-dekking is. Volgens de OR is een gevaarlijke situatie op het spoor ontstaan en zijn de CAO en de Arbeidstijdenwet geschonden. Daarnaast is ook het advies- en instemmingsrecht volgens de OR niet nageleefd.

Uitspraak

De voorzieningenrechter weigerde de gevraagde voorziening, omdat het niet tot de bevoegdheid van een OR hoort om naleving te vorderen van regelgeving omtrent arbeidstijden en arbeidsomstandigheden. Weliswaar draagt artikel 28 lid 1 WOR aan de OR op om naleving van deze voorschriften te bevorderen, maar deze taak is uitsluitend stimulerend en niet handhavend van aard. De rechter achtte overigens ook niet aanne-

melijk dat er sprake was van onveiligheid op het spoor. Enkele genoemde incidenten waren door menselijke fouten ontstaan die losstaan van de invoering van het nieuwe systeem. De termijn van een maand om actie te ondernemen tegen besluiten in strijd met het advies- en instemmingsrecht was reeds verlopen, waardoor deze besluiten onaantastbaar zijn geworden. Bovendien moet aangenomen worden dat eind januari 2006 het WiFi-systeem op alle stations volledige dekking zal bieden en operationeel zal zijn.

Commentaar

De OR heeft in artikel 28 de taak gekregen om toe te zien op de naleving van genoemde voorschriften, maar deze bepaling is niet van scherpe tanden voorzien. De OR kan wel constateren dat de CAO of de arbeidsomstandighedenwetgeving niet wordt nageleefd, maar moet de handhaving aan de daarvoor bevoegde instanties overlaten: de vakbond respectievelijk de Arbeidsinspectie. Hoewel de OR zelf niet handhavend kan optreden, kan hij de genoemde instanties natuurlijk

wel aanmoedigen om actie te ondernemen.

De vraag kan worden gesteld waarom de OR deze mogelijkheid niet heeft. Ondernemers zijn wellicht bang dat de OR te lichtvaardig naar de rechter zou stappen, omdat de kosten van de procedure voor rekening van de ondernemer zijn. Vakbonden zijn wellicht bevreesd de regie over het toezicht op de naleving van de CAO te verliezen. Persoonlijk lijkt mij er niet zo veel op tegen om de OR de bevoegdheid te geven ook zelf naar de rechter te stappen. Maar daar zou eerst wetgeving voor nodig zijn. Het openen van toegang op de rechter voor de OR met een vordering tot naleving van wet en CAO verdient wellicht de voorkeur. Als de wetgever nog eens gaat nadenken over een serieuze herziening van de WOR na het intrekken van het wetsvoorstel WMW zou dat mooi kunnen worden meegenomen.

Rechtbank Utrecht 22 december 2005, JAR 2006/9)